

Dogfen ir Cyhoedd

CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

Dr Gwynne Jones
Prif Weithredwr – Chief Executive
CYNGOR SIR YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL
Swyddfeydd y Cyngor - Council Offices
LLANGFNI
Ynys Môn - Anglesey
LL77 7TW

Ffôn / tel (01248) 752500
Ffacs / fax (01248) 750839

RHYBUDD O GYFARFOD	NOTICE OF MEETING
PWYLLGOR GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD	DEMOCRATIC SERVICES COMMITTEE
DYDD LLUN, 24 HYDREF, 2016 am 2.00 o'r gloch	MONDAY, 24 OCTOBER, 2016 at 2.00 pm
YSTAFELL BWYLLGOR 1 SWYDDFEYDD Y CYNGOR LLANGFNI	COMMITTEE ROOM 1 COUNCIL OFFICES LANGFNI
Swyddog Pwyllgor	Shirley Cooke 01248 752514 Committee Officer

AELODAU / MEMBERS

Cynghorwyr / Councillors:-

Annibynnol / Independent

D R Hughes, Victor Hughes (Is-Gadeirydd/Vice-Chair), Richard Owain Jones,
Dafydd Rhys Thomas

Plaid Cymru / The Party of Wales

Vaughan Hughes (Cadeirydd/Chair), R Meirion Jones, R G Parry OBE, Dylan Rees

Llafur / Labour

J A Roberts

Grŵp Chwyldroad / Revolutionist Group

Peter S Rogers

R H A G L E N

1 **DATGANIAD O DDIDDORDEB**

Derbyn datganiad o ddiddordeb gan unrhyw Aelod neu Swyddog mewn perthynas ag unrhyw eitem o fusnes.

2 **COFNODION** (Tudalennau 1 - 4)

Cyflwyno i'w cadarnhau, gofnodion drafft y cyfarfod blaenorol a gynhaliwyd ar Mawrth 23^{ain}, 2016.

3 **PANEL ANNIBYNNOL CYMRU AR GYDNABYDDIAETH ARIANNOL** (Tudalennau 5 - 6)

Cyflwyno adroddiad gan y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd.

4 **CYNLLUN DATBLYGU AELODAU - EBRILL 2016 - MAWRTH 2017** (Tudalennau 7 - 18)

Cyflwyno adroddiad gan y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd.

5 **RHAGLEN WAITH Y PWYLLGOR 2016/17** (Tudalennau 19 - 20)

Cyflwyno adroddiad gan y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd.

PWYLLGOR GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 23 Mawrth 2016

YN BRESENNOL:	Y Cynghorydd Vaughan Hughes (Cadeirydd) Y Cynghorydd Richard O Jones (Is-Gadeirydd) Y Cynghorwyr Derlwyn R Hughes, R Meirion Jones, Robert G Parry, OBE, Dylan Rees a Dafydd Rhys Thomas
WRTH LAW:	Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd Swyddog Pwyllgor (SC)
YMDDIHEURIADAU:	Y Cynghorydd J A Roberts

1 DATGANIADAU O DDIDDORDEB

Dim.

2 COFNODION

Cadarnhawyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 30 Medi, 2015 fel rhai cywir.

3 ADRODDIAD PANEL ANNIBYNNOL CYMRU AR GYDNABYDDIAETH ARIANNOL 2016/17

Cyflwynwyd – adroddiad y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd ar Adroddiad Blynnyddol Panel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol 2016/17.

Nododd y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd fod gan y Cyngor ddisgresiwn mewn perthynas â thalu Cyflogau Uwch, fel y nodir gan y Panel Annibynnol ar Gydabyddiaeth Ariannol. Dyrannodd y Cyngor 15 o swyddi cyflogau uwch ar gyfer 2015/16, o gymharu â 14 yn 2014/15, gan olygu arbediad o un cyflog uwch.

Mae Arweinwyr Grŵp wedi ystyried yr adroddiad terfynol ac mae'r Pwyllgor Gwaith yn hapus i'r lefelau presennol gael eu talu i Aelodau'r Pwyllgor Gwaith a'r Cadeiryddion.

PENDERFYNWYD argymhell i'r Cyngor llawn ar 10 Mai, 2016 iddo gymeradwyo:-

- 3.1.1 Taliad cyflogau Lefel 1 a Lefel 2 ar gyfer Aelodau'r Pwyllgor Gwaith;**
- 3.1.2 Taliad cyflogau Lefel 1 a 2 ar gyfer Cadeiryddion Pwyllgorau;**
- 3.1.3 Taliad cyflogau ar un ai Lefel 1, 2 neu 3 ar gyfer Arweinwyr Dinesig a Dirprwy Arweinwyr Dinesig.**

4 CYNEFINO AELODAU NEWYDD – ETHOLIAD 2017 Y CYNGOR

Cyflwynwyd - adroddiad y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd ar fframwaith cychwynnol CLILC ar gyfer ymgynghoriad er mwyn cefnogi gweithgareddau cynefino Aelodau newydd yn dilyn yr etholiadau lleol yn 2017. Bydd CLILC yn penderfynu ar lefel yr hyfforddiant gorfodol a'r gefnogaeth angenrheidiol ar gyfer Aelodau.

Nododd y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd fod disgwyliadau Aelodau wedi codi gan fod y gofynion statudol wedi newid ers 2013. Mae'r fframwaith yn awgrymu'r model ar gyfer hyfforddiant yn dilyn yr etholiadau, gydag opsiynau i deilwra hyfforddiant mewn modd priodol ar gyfer anghenion yr awdurdodau lleol. Nodwyd hefyd y byddai Rhwydwaith Cefnogi Aelodau CLILC yn ystyried y fframwaith fis nesaf.

Gwnaed y sylwadau canlynol gan Aelodau yn ystod y drafodaeth:-

- Mae'r gefnogaeth barhaus, sesiynau cynefino a briffio ar gyfer Aelodau newydd ac Aelodau sy'n dychwelyd yn cael eu gwerthfawrogi o ganlyniad i'r disgwyliadau uwch a roddir arnynt.
- Nododd yr Aelodau fod angen hyfforddiant TG pellach mewn perthynas ag iPads, mynediad i Twitter a Facebook ac e-ddysgu.

Gweithred: Fel yr uchod.

PENDERFYNWYD y dylid nodi sylwadau'r Pwyllgor uchod ac y dylid cyflwyno adroddiad pellach ar hyfforddiant Aelodau i'r cyfarfod nesaf.

5 DYDDIADUR CYFARFODYDD 2016/17

Cyflwynwyd - adroddiad y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd ar Galendr Blynnyddol Cyfarfodydd y Cyngor ar gyfer 2016/17 a baratowyd ar y cyd â Swyddogion ac Arweinyddion Grwpiau.

Mae'r dyddiadur cyfarfodydd yn seiliedig ar drefnu'r rhan fwyaf o gyfarfodydd rhwng dydd Llun a dydd Mercher gyda sesiynau briffio aelodau'n cael eu trefnu ar gyfer dydd lau cyntaf pob mis.

Yn dilyn trafodaeth, cytunodd yr Aelodau **i'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol a'r Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio barhau i ddechrau am 2pm.**

Gweithred: Fel y nodwyd uchod.

PENDERFYNWYD cadarnhau a chymeradwyo amserlen cyfarfodydd y Cyngor ac adrodd yn ôl i'r Cyngor ym mis Mai, 2016.

6 GWEFANNAU CYNGHORAU CYMUNED

Cyflwynwyd – adroddiad y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd ar gyllid Cyngorau Cymuned i gynnig grantiau o £500 i Gynghorau Tref a Chymuned ei wario ar ddatblygiad gwefannau.

Adroddodd y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd fod disgwyliad ar y Cynghorau Tref a Chymuned i baratoi ar gyfer Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013, sy'n nodi fod angen i bob Cyngor Tref a Chymuned gyhoeddi gwybodaeth ar wefan.

Nododd y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd fod y Pwyllgor Safonau wedi gofyn i'r Swyddog Monitro ysgrifennu at y 2 Gyngor Tref a Chymuned, nad ydynt wedi hawlio'r grant hyd yma, er mwyn eu hannog i wneud hynny.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

Daeth y cyfarfod i ben am 2.35 pm

**CYNGHORYDD VAUGHAN HUGHES
CADEIRYDD**

This page is intentionally left blank

Cyngor Sir Ynys Môn	
Pwyllgor:	Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd
Dyddiad:	24 Hydref 2016
Teitl yr Adroddiad:	Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol
Adroddiad gan:	Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd
Pwrpas yr Adroddiad:	Ystyried cynnwys yr adroddiad drafft

1.0 Cyflwyniad

- 1.1 Mae Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol wedi cyhoeddi adroddiad drafft ar daliadau i Aelodau Etholedig a ddaw yn weithredol ar y 5ed o Fai 2017. Mae copi ar y ddolen isod.

<http://gov.wales/docs/dsjlg/publications/161003-irp-draft-report-cy.pdf>

Mae gwahoddiad i ymateb i'r adroddiad erbyn 28 Tachwedd 2016.

2.0 Cynnwys

2.1 Taliadau

O safbwynt taliadau sylfaenol mae'r Panel wedi penderfynu codi cyflog sylfaenol o £13,300 i £13,400 sef 0.75% o gynnydd. Dyma'r cynnydd cyntaf a wneir mewn cyfnod o 3 blynedd.

Nid oes newid o safbwynt uwch gyflogau i'r hyn sy'n weithredol ar gyfer 2016/17 ac mae'r disgresiwn ynghylch lefelau cyflog i Aelodau'r Pwyllgor Gwaith, Cadeiryddion Pwyllgor a hefyd cyflog Dinesig yn parhau.

Yn ogystal, mae'r nifer uchaf o uwch gyflogau y gellir eu talu yn Ynys Môn yn parhau i fod yn 15 ar gyfer 2017/18.

2.2 Newidiadau Eraill

Absenoldeb Oherwydd Salwch i Ddeiliaid Uwch Gyflogau

Mae rhan 11 o'r adroddiad yn cynnwys newidiadau i'r fframwaith er mwyn darparu trefniadau penodol ar gyfer salwch hir dymor ar ôl ystyried y trefniadau ar gyfer absenoldeb teuluol.

Hefyd o safbwynt cyhoeddi gwybodaeth ynghylch costau gofal mae'r Panel yn argymhell newidiadau i'r modd y cyhoeddir y wybodaeth fel y nodir yn Atodiad 4 o'r adroddiad.

Cefnogi Gwaith Aelodau Etholedig

Mae cyfeiriad yn yr adroddiad (rhan 3.16 i 3.18) at swyddogaeth y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd i adolygu'r cymorth a roddir i Aelodau etholedig.

Wrth baratoi ar gyfer y Cyngor yn Mai 2017 mae'n amserol i nodi hyn. Bwriedir trefnu grwpiau ffocws i aelodau er mwyn adolygu materion perthnasol megis y trefniadau i gefnogi aelodau, defnydd o dechnoleg gwybodaeth a'r angen hefyd i adolygu aelodaeth y cyrff allanol yn unol â phenderfyniad y Cyngor ym Mai 2016. Bwriedir cynnal y grwpiau ffocws cyn diwedd Rhagfyr ac adrodd yn ôl i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd.

Mae'r Grŵp Arweinyddion wedi'i briffio ynglŷn â chynnwys adroddiad drafft y Panel ac maent yn derbyn y newidiadau. Hefyd maent yn cefnogi'r bwriad i gynnal grwpiau ffocws er mwyn paratoi ar gyfer y Cyngor newydd.

3.0 Argymhelliad

3.1 Gofynnir am sylwadau'r Pwyllgor ar:

- a) Gynnwys yr Adroddiad drafft;
- b) Y bwriad i gynnal grwpiau ffocws aelodau er mwyn adolygu'r gefnogaeth bresennol i aelodau a materion eraill a pharatoi ar gyfer y Cyngor ym Mai 2017.

Huw Jones

Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd

14.10.16

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
CYFARFOD:	PWYLLGORAU SAFONAU A GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD
DYDDIAD:	14 Medi, 2016 & 24 Hydref, 2016
TEITL YR ADRODDIAD:	CYNLLUN DATBLYGU AELODAU - Ebrill 2016 - Mawrth 2017
ADRODDIAD GAN:	RHEOLWR DATBLYGU ADNODDAU DYNOL
PWRPAS YR ADRODDIAD:	RHOI DIWEDDARIAD AR GYNLLUN DATBLYGU 2016/17 AR GYFER AELODAU ETHOLEDIG A CHYNNIG AR GYFER CYFNOD CYNEFINO I AELODAU ETHOLEDIG YN DILYN ETHOLIADAU'R CYNGOR SIR YM MIS MAI 2017
SWYDDOG ARWEINIOL:	MIRIAM WILLIAMS, RHEOLWR DATBLYGU ADNODDAU DYNOL

Mae dyletswydd ar yr Awdurdod i ddarparu cyfleoedd hyfforddi a datblygu ar gyfer ei Aelodau ac i sicrhau bod gwybodaeth ar gael i'r Cyngor yn flynyddol. Y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd sy'n gyfrifol am faterion yn ymwneud â Hyfforddi a Datblygu Aelodau.

Yn sylfaenol, mae'r Cynllun Datblygu Aelodau yn ceisio ymdrin ag anghenion Aelodau er mwyn iddynt gael eu cefnogi'n well yn eu swyddogaethau trwy ddarparu cynllun datblygu priodol sy'n cael ei fonitro, ei werthuso a'i adolygu'n gyson er mwyn sicrhau ei fod yn "addas i'r pwrpas" ac o'r ansawdd iawn. Caiff adborth parhaus gan Aelodau Etholedig, ynghyd â gwybodaeth a gesglir o Adolygiadau Datblygiad Personol ei chasglu er mwyn llunio'r cynllun datblygu ac i ddiweddarau'r rhaglen ar gyfer y flwyddyn.

Mae holl Aelodau'r Cyngor wedi derbyn disgrifiadau swydd a manylebau person generig sy'n cynnwys cyfeiriad at y cyfleoedd y mae'r Awdurdod yn eu darparu o ran datblygiad personol a datblygu rôl.

Paratowyd y Cynllun Datblygu sydd ynghlwm (atodiad 1) ar gyfer y cyfnod rhwng Ebrill 2016 a Mawrth 2017 er mwyn tynnu sylw at y prif gyfleoedd hyfforddiant sydd ar gael ar gyfer y flwyddyn ariannol gyfredol. Mabwysiadwyd y cynllun yn y cyfarfod o'r Cyngor Llawn ym mis Mai 2016, ond ers hynny, mae wedi'i ddiweddarau i gymryd i ystyriaeth sesiynau hyfforddi ychwanegol ac ati.

I'r graddau y mae hynny'n bosibl, mae'r rhaglen yn ceisio darparu ar gyfer anghenion yr aelodau e.e. cymysgedd o sesiynau ac amrywio fformat yr hyfforddiant, gan gynnig sesiynau dysgu cymysg e.e. gweithdai, mentora, e-ddysgu a sesiynau un-i-un ac ati.

Ers i'r cynllun gael ei gyflwyno i'r cyngor llawn, mae swyddog E-Ddysgu wedi'i recriwtio a bydd yn cychwyn yn ei swydd ar ddechrau mis Medi. Rhan o rôl y swyddog hwn fydd cymryd cyfrifoldeb am hyrwyddo a chyfeirio Swyddogion ac Aelodau Etholedig fel ei gilydd i becynnau hyfforddi amrywiol sydd ar gael ac yn benodol, y rhai sydd ar gael ar lwyfan E-Ddysgu Cymru Gyfan. Dylid nodi bod Aelodau Etholedig, yn ychwanegol at yr anghenion a nodwyd yn y cynllun datblygu, yn mynychu sesiynau briffio yn rheolaidd sy'n canolbwyntio ar flaenoriaethau busnes yr Awdurdod. Cedwir manylion am y sesiynau briffio hyn gan y tîm Trawsnewid Corfforaethol.

Mae'r cynllun datblygu yn "rhaglen dreigl" o sesiynau gyda'r bwriad o barhau i atgyfnerthu mewn modd cadarnhaol y gefnogaeth a roddir i aelodau yn eu swyddogaethau, gwella safonau a datblygu arferion da a fu o gymorth i'r Cyngor ennill statws Siarter Datblygu Aelodau.

Yn ogystal, mae rhaglen Gynefino 12 mis wedi cael ei datblygu gan Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (gweler atodiad 2) mewn cydweithrediad â phob Awdurdod Lleol yng Nghymru. Mae hyn yn dangos y modd y gellid integreiddio hyfforddiant gorfodol ac adnoddau hyfforddi sydd ar gael ar gyfer datblygu'r holl Aelodau Etholedig yn dilyn etholiadau 2017. Bydd hyn yn sicrhau rhywfaint o gysondeb ar draws yr Awdurdodau o ran y sesiynau sydd ar gael a nod y rhaglen yw cynnig dull cymysg o gyflwyno cyfleoedd dysgu.

Y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd sy'n gyfrifol am fonitro'r cynnydd mewn perthynas â Datblygu Aelodau Etholedig a bydd Pennaeth y Gwasanaethau Democrataidd yn cyflwyno diweddariadau'n rheolaidd i'r Pwyllgor.

ARGYMHELLION:

- Ceisir eich barn mewn perthynas ag unrhyw hyfforddiant pellach y gellid ei nodi ar gyfer ei gynnwys yn y cynllun hyfforddi sydd ynghlwm yn atodiad 1
- Cyflwyno sylwadau ar y Cynllun Hyfforddiant Cynefino arfaethedig ar ôl etholiadau 2017 fel y'i gwelir yn atodiad 2.

Miriam Williams
Rheolwr Datblygu Adnoddau Dynol
23/08/2016

**CYNLLUN DATBLYGU AR GYFER AELODAU ETHOLEDIG/
DEVELOPMENT PLAN FOR ELECTED MEMBERS
EBRILL /APRIL 2016 – MAWRTH/MARCH 2017**

Mae'r Cynllun yma yn seiliedig ar wybodaeth wedi ei gasglu gan Swyddogion/Cynlluniau Datblygu Personol, Aelodau Etholedig/Anghenion Siarter Aelodau ac yn ychwanegol i'r sesiynau briffio misol a drefnir i'r Aelodau.

Bwriedir i'r cynllun gael ei ddiwygio'n briodol fel mae blaenoriaethau/deddfwriaeth yn newid/ ac bydd yn ddibynol ar argaeledd cyllidebau i'w gefnogi.

This Plan is based on information collated from Officers/Elected Member Personal Development Plans/Member Charter requirements and in addition to the monthly briefing sessions arranged for Elected Members.

The intention is that the plan is amended appropriately as priorities/legislation changes. The plan is also dependent on availability of budgets to support.

<p style="text-align: center;">PWNC</p> <p style="text-align: center;">SUBJECT</p>	<p style="text-align: center;">CYNULLEIDFA</p> <p style="text-align: center;">AUDIENCE</p>	<p style="text-align: center;">DYDDIAD</p> <p style="text-align: center;">DATE</p>
<p>Canllaw y Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru Asesiadau Effaith Cydraddoldeb a Chraffu/Older People’s Commissioner WalesPCW Guidance on EHR Impact Assessments & Scrutiny</p>	<p style="text-align: center;">Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members</p>	<p style="text-align: center;">11 Mai/May 2016</p>
<p>Cyfres o sesiynau Cyllid/Archwilio i gynnwys:/ Series of Finance/Audit sessions to include:</p> <p>10 Ebrill</p> <ul style="list-style-type: none"> • Datganiad Cyfrifon/Statement of Accounts • Fframwaith y Drefn Lywodraethol Newydd ar gyfer Llywodraeth Leol/ New Governance Framework for Local Government’ • Rheoli Trysorlys/Treasury Management 	<p style="text-align: center;">Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members</p> <p style="text-align: center;">Pwyllgor Archwilio/Audit Committee</p> <p style="text-align: center;">Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members</p>	<p style="text-align: center;">I’w drefnu/To be arranged</p> <p style="text-align: center;">Medi/September 2016</p> <p style="text-align: center;">9 Tachwedd/November 2016</p>
<p>Sesiwn Caffael/ Procurement Session</p>	<p style="text-align: center;">Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members</p>	<p style="text-align: center;">Medi/September 2016</p>

Diweddariad Trwyddedu/ Licencing Update	Pwyllgor Trwyddedu/ Licencing Committee Members	20 Mehefin/June 2016
Trwyddedu Taxis/Taxi Licencing	Pwyllgor Trwyddedu/ Licencing Committee Members	Tachwedd/November 2016
Cyfres o Hyfforddiant & Diweddariad Materion/ Series of Planning Training & Updates	Pwyllgor Cynllunio/ Planning Committee	Fel bô'r angen/ As and when required
Cyfres o sesiynau ar faterion Tai a Cymuned i gynnwys:/ Series of sessions relating to Housing and Community to include:		
<ul style="list-style-type: none"> • Deddf Tai (Cymru) 2014 gan gynnwys Newidiadau mewn deddfwriaeth Digartrefedd a'r Cynydd mewn Treth Cyngor ar dai gwag tymor hir ag ail- gartrefi 	Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members	Tachwedd/November 2016
<ul style="list-style-type: none"> • Diwygio Lles – newidiadau sydd ar y ffordd gyda'r Credyd Unedol [Universal Credit] : darparwr posib ydi Cyngor Sir y Fflint [dan gytundeb LLC] 	Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members	Hydref/October 2016
<ul style="list-style-type: none"> • Diogelu a Rhiant Corfforaethol/ Safeguarding and Corporate Parenting 	Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members	17 Tachwedd/November 2016

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Tudalen 12</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sesiynau Ymwybyddiaeth Diogelu/Safeguarding Awareness Sessions • Sesiynau dilyniant - Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 / Follow on sessions - Social Services and Wellbeing (Wales) Act 2014 • Sesiwn Ymwybyddiaeth Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru)/ Well-being of Future Generations (Wales) Act Awareness Session 	<p>Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members</p> <p>Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members</p> <p>Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members</p>	<p>I'w gadarnhau/To be confirmed</p> <p>I'w gadarnhau/To be confirmed</p> <p>Chwefror/February 2017</p>
<p>Cyfres o sesiynau ar faterion Addysg i gynnwys:/ Series of sessions relating to Education to include:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cynefino a Sgiliau i Lywodraethwyr/Governor Induction and Skills 	<p>Aelodau Etholedig sy'n Lywodraethwyr Ysgolion/ Elected Members who are School Governors</p>	<p>Mae Cyrff Llywodraethol yn derbyn manylion am gwrs e ddysgu cenedlaethol i Lywodraethwyr newydd; hyn wedi ei drefnu drwy Cynnal.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Diogelu/Safeguarding 	<p>Aelodau Etholedig sy'n Lywodraethwyr Ysgolion/ Elected Members who are School Governors</p>	<p>Cwrs yn cael ei gynnal yn flynyddol mis Chwefror i Lywodraethwyr sydd gyda chyfrifoldeb Diogelu Plant ar y Corff Llywodraethol.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Sesiwn diweddariad Llywodraethu Gwybodaeth/Information Governance refresher training 	<p>Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members</p>	<p>Ionawr/January 2017</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Hyfforddiant Cyfryngau Cymdeithasol/Social Media Training 	<p>Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members</p>	<p>I'w gadarnhau/To be confirmed</p>
<p>Tudalen 13</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sgiliau Cadeirio/Chairing Skills 	<p>Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members</p>	<p>Fel yr adnabyddir/ As and when identified</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Sgiliau TG/IT Skills 	<p>Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members</p>	<p>Fel yr adnabyddir/ As and when identified</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Sgiliau Iaith/Language Skills 	<p>Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members</p>	<p>Fel yr adnabyddir/ As and when identified</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Mentora/Mentoring 	<p>Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members</p>	<p>Fel yr adnabyddir/ As and when identified</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Cyfansoddiad/Constitution 	<p>Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members</p>	<p>I'w gadarnhau/To be arranged</p>

<p>Cyfres o hyfforddiant E-Ddysgu ar gael drwy Academi Cymru Gyfan, i gynnwys:/ Suite of E-Learning training available via All Wales Academy, to include:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Moesau & Safonau/Ethics& Standards • Penderfyniadau i Genedlaethau'r Dyfodol/Decisions for Future Generations • Cadeirio Cyfarfodydd/Chairing Meetings • Sgiliau Siarad Cyhoeddus/Public Speaking Skills • Cynefino a Sgiliau i Lywodraethwyr/Governor Induction and Skills <p>Cyngor Gofal Cymru/Care Council for Wales:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diogelu/Safeguarding 	<p>Holl Aelodau Etholedig/ All Elected Members</p>	<p>Fel yr adnabyddir/ As and when identified</p>
--	--	--

Tudalen 14

- Trefnir sesiynau ar gyfer Cynghorau Bro a Thref lle bô'r angen/
Sessions for Town and Community Councils will be arranged as/when identified

- Bydd Aelodau o'r Pwyllgor Safonau ac Aelodau Lleyg yn cael gwahoddiad i rai sesiynau lle'n briodol /
Where appropriate, Members of the Standards Committee and Lay Members will be invited to sessions

Miriam Williams
Rheolwr Datblygu Adnoddau Dynol/
Human Resource Development Manager

Rhaglen cyflwyno CSYM i gynghorwyr (ar sail model CLILC) dros flwyddyn gan ddangos cyfleoedd i gyfuno hyfforddiant gorfodol yn ôl argaeledd adnoddau.

Gweithgaredd	Cynulleidfa	Dull	Deunyddiau hyfforddi ar gael/angenrheidiol	Pryd
Ymgynefino (swyddfeydd y cyngor a chyfleusterau'r sir)	Pob aelod	Taith	Gwybodaeth, mapiau ac ati yn rhan o raglen pob awdurdod. Dylai copïau caled o lawlyfr WLGA i gynghorwyr fod ar gael.	Wythnos 1
Cyflwyno'r cyngor, ei rôl a threfn ei lywodraethu.	Pob aelod	Prif Weithredwr	I'w llunio gan staff yn lleol.	Wythnos 1
Cyflwyno TGCh a'r offer	Pob aelod (G)	Swyddogion TGCh, sesiynau unigol.	Sesiwn a chanllawiau i'w llunio gan staff yn lleol.	Wythnos 1
Cyflwyno'r amryw wasanaethau	Pob aelod	Pob uwch swyddog	Dylai gwybodaeth sylfaenol fod yn y pecyn cyflwyno ac ati.	Wythnos 1
Côd ymddwyn a moeseg	Pob aelod (G)	Swyddog Monitro. Fideo'r Ombwdsmon a ffyn data.	Mae tri cyfreithiwr yn helpu CLILC i baratoi deunyddiau a diweddarau'r dysgu electronig.	Wythnos 1
Materion cyfansoddiadol megis cymryd rhan mewn cyfarfodydd	Pob aelod (G)	Swyddog Monitro	Cwrs Mewnol	Y chwe mis cyntaf
Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant Cymru	Pob aelod (G)	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol.	Mae modiwl dysgu electronig a deunyddiau lleol ar gael bellach.	Y chwe mis cyntaf
Penderfynu er lles cenedlaethau'r dyfodol (Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol)	Pob aelod (G)	Gweithdy – Uwch swyddogion ac aelodau profiadol. Dysgu electronig.	Mae dysgu electronig ar gael trwy wefan Academi Cymru.	Y chwe mis cyntaf
Cyflwyno cydraddoldeb	Pob aelod (G)	Gweithdy swyddogion cydraddoldeb a dysgu electronig.	Mae dysgu electronig ar gael trwy wefan Academi Cymru ac mae deunyddiau ar gyfer y gweithdy ar gael ym mhob awdurdod.	Y chwe mis cyntaf
Diogelu	Pob aelod (G)	Gweithdy - Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau Cymdeithasol, yn ogystal â dysgu electronig.	Dysgu electronig trwy wefan Academi Cymru ac mae deunyddiau ar gyfer y gweithdy ar gael ym mhob awdurdod. Llawlyfr SSIA i gynghorwyr.	Y chwe mis cyntaf
Rheoli data a Deddf Mynnu Gwybodaeth	Pob aelod (G)	Gweithdy a dysgu electronig.	Mae dau fodiwl ar gael trwy Academi Cymru – Diogelu Data a Rhyddid Gwybodaeth.	Y chwe mis cyntaf

Rhiantu Corfforaethol	Pob aelod (G)	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol.	Mae deunyddiau ar gyfer y gweithdy ar gael ym mhob awdurdod. Llawlyfr SSIA i gynghorwyr.	Y chwe mis cyntaf
Materion ariannol megis pennu cyllidebau a rheoli'r trysorlys	Pob aelod (G)	Cyfarwyddwr Cyllid a dysgu electronig	Mae deunyddiau ar gyfer y gweithdy ar gael ym mhob awdurdod. Mae angen dysgu electronig.	Y chwe mis cyntaf
Trefniadau newydd pwyllgorau cynllunio yn sgîl Deddf Cynllunio	Pwyllgor cynllunio (G)	Swyddog Cynllunio	Mae WLGA yn comisiynu deunyddiau i'r wlad gyfan trwy gylch cyngori.	Cyn y cyfarfod cyntaf
Safonau	Pwyllgor safonau (G)	Swyddog Monitro	Cwrs Mewnol	Cyn y cyfarfod cyntaf
Trwyddedu	Pwyllgor trwyddedu (G)	Swyddog Trwyddedu	Cwrs Mewnol	Cyn y cyfarfod cyntaf
Archwilio	Pwyllgor archwilio (G)	Swyddog Cyllid	Cwrs Mewnol	Cyn y cyfarfod cyntaf
Penodiadau, apeliadau a medrau cyfweld	Aelodau paneli penodi (G)	Cyfarwyddwr AD	Cwrs Mewnol	Cyn cymryd rhan
Rôl pwyllgorau craffu	Pob aelod (G)	Pennaeth y gwasanaethau democrataidd/swyddogion craffu	Cwrs Mewnol. Mae WLGA yn llunio'r dysgu electronig ar y cyd â rheolwyr materion craffu.	Cyn y cyfarfodydd craffu cyntaf
Materion cynllunio i gynghorwyr nad ydyn nhw'n ymwneud â'r maes hwnnw – protocolau	Pob aelod (G)	Swyddogion cynllunio/aelod profiadol	Deunyddiau i'w comisiynu gan gylch cyngori o dan nawdd Llywodraeth Cymru, gyda chymorth swyddogion cynllunio.	Y chwe mis cyntaf

Arwain cymuned a thrin a thrafod achosion	Pob aelod	Pennaeth Gwasanaeth Democrataidd /aelod profiadoluchelradd/e-ddysgu	Mae modiwl am waith cynghorydd yn y ward ar y gweill – bydd ar gael trwy Academi Cymru.	Yr ail chwe mis
Datblygu cabinet newydd	Cabinet	Hwyluswyr allanol	Deunyddiau hwyluswyr allanol.	Yr ail chwe mis
Gofynion newydd o ran polisiau, gwasanaethau a'r gyfraith	Pwyllgorau perthnasol	Penaethiaid Gwasanaethau	Gan staff lleol yn ôl yr angen. Papurau hysbysu gan Lywodraeth Cymru?	Yn ystod yr ail chwe mis a'r brif raglen hyfforddi
Llywio pwyllgor a chyfarfodydd craffu	Cadeirydd pob pwyllgor craffu	Hwyluswyr allanol	Deunyddiau hwyluswyr allanol.	Yr ail chwe mis
Medrau cadeirydd pwyllgor	Pob cadeirydd	Hwyluswyr allanol/e-ddysgu	Dysgu electronig trwy wefan Academi Cymru	Yr ail chwe mis
Cyfryngau cymdeithasol	Pob aelod	Swyddogion cyfathrebu/TGCh yn ôl ymagwedd y cyngor.	Mae angen deunyddiau dysgu electronig.	Yr ail chwe mis
Gwaith consortia addysg	Pob aelod	Staff Consortia	Manylion i'w cadarnhau	Yr ail chwe mis
Cynghorwyr Newydd, Heriau Newydd	Pob aelod	Pum gweithdy rhanbarthol gan WLGA Ymddygiad cynghorwyr llwyddiannus. Cynghorwyr digidol. Rheoli'r arian. Cwrdd â'r aelodau (Llywodraeth Cymru, Swyddfa Archwilio Cymru, Cynulliad, WLGA)		Hydref/ Tachwedd 2017

(M) = Mandadol

Bydd hyfforddiant pellach ar wybodaeth a sgiliau'n cael ei benderfynu o CDP pan fydd anwytho wedi ei gwblhau

LLC – Llywodraeth Cymru/Welsh Government

CLILC – Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru

ACG – Academi Cymru Gyfan

SSIA – Asiantaeth Gwella'r Gwasanaethau Cymdeithasol

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
ENW'R PWYLLGOR:	PWYLLGOR GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD
DYDDIAD Y CYFARFOD:	24 HYDREF 2016
TEITL:	RHAGLEN WAITH Y PWYLLGOR 2016/17
PWRPAS YR ADRODDIAD:	TRAFOD Y RHAGLEN WAITH ARFAETHEDIG AR GYFER 2016/17
AWDUR:	PENNAETH Y GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD

- 1.0 Prif swyddogaeth y Pwyllgor yn unol â Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011, yw adolygu digonolrwydd y ddarpariaeth yn yr awdurdod o ran staff, swyddfeydd ac adnoddau eraill i gyflawni dyletswyddau a swyddogaethau'r gwasanaethau democrataidd.
- 1.1 Bydd yr Aelodau'n cofio y cyflwynwyd adroddiad ar waith y Pwyllgor yn ystod 2015/16 i'r Cyngor ar 12 Mai, 2016.
- 1.2 O ran y rhaglen waith ar gyfer 2016/17, argymhellir y dylid canolbwyntio ar y meysydd isod:
- Y Cynllun ar gyfer Datblygu a Hyfforddi Aelodau gan gynnwys Adolygiadau Datblygiad Personol;
 - Gweddarlledu cyfarfodydd;
 - Adroddiadau Blynyddol Aelodau;
 - Adroddiad Blynyddol y Panel Annibynnol ar Gydabyddiaeth Ariannol;
 - Adolygu trefniadau i gefnogi Aelodau i bwrpas y Cyngor newydd gan gynnwys TGCh a chyrrff allanol.

2.0 Argymhelliad

Gofynnir i'r Pwyllgor dderbyn yr adroddiad.

Huw Jones
Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd
17/10/16

This page is intentionally left blank